Evropski parlament
2024-2029

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

2025/2155(DEC)

5.12.2025

MNENJE

Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

za Odbor za proračunski nadzor

o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega javnega tožilstva za proračunsko leto 2024
(2025/2155(DEC))

Pripravljavka mnenja: Evin Incir

PA_NonLegDec

MNENJE

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve poziva Odbor za proračunski nadzor kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje:

1. ugotavlja, da se je število zadev, ki jih je obravnavalo Evropsko javno tožilstvo, v letu 2024 precej povečalo in doseglo 2666 aktivnih preiskav, od katerih jih je imelo skoraj 30 % čezmejno razsežnost, prav tako pa se je znatno povečalo število obtožnic (47 %) in zamrznitev sredstev, ki so jih pridobili evropski delegirani tožilci;

2. ugotavlja, da je Evropsko javno tožilstvo (EJT) v letu 2024 obdelalo 6547 prijav kaznivih dejanj, kar je 56 % več kot leta 2023 in je predvsem posledica znatnega povečanja števila prijav zasebnih strank (za 85 %) in nacionalnih organov (za 12 %), kar priča o tem, da se v sodelujočih državah članicah pogosteje odkrivajo goljufije, ki škodijo finančnim interesom Unije, in da se povečuje ozaveščenost javnosti o vlogi EJT;

3. opozarja na vse več primerov, povezanih s čezmejnimi goljufijami na področju DDV, ki predstavljajo več kot polovico ocenjene škode v primerih EJT; ugotavlja tudi, da se je znatno povečalo število preiskav v zvezi z izvrševanjem financiranja instrumenta NextGenerationEU (25-odstotno povečanje);

4. poudarja, da veliko večino preiskav goljufij in drugih kaznivih dejanj zoper proračun EU še vedno ovirajo različna nacionalna zakonodaja in neenakomerna prizadevanja držav članic za izvrševanje;

5. poudarja, da je bila delovna obremenitev EJT v prvotnem proračunskem okviru znatno podcenjena, zaradi česar je bil EJT strukturno premalo financiran in kadrovsko podhranjen; poudarja, da povečanega obsega preiskav ni mogoče obvladovati brez ustreznega števila zaposlenih in zadostnih virov, ki bi zagotavljali, da bodo financiranje spremljali močnejši mehanizmi odgovornosti in redni pregledi uspešnosti, da se zagotovi učinkovita poraba denarja davkoplačevalcev EU; poziva Komisijo, naj sodeluje z EJT in pripravi posodobljeno oceno potreb EJT glede na naslednji večletni finančni okvir, ki bi moral upoštevati tudi razširitev ozemeljske pristojnosti EJT na Švedsko in Poljsko; opozarja, da je Evropsko javno tožilstvo eden redkih organov, ki v okviru zaščite finančnih interesov EU zagotavlja sredstva za proračun EU;

6. poudarja, da bi moral pregled zakonodajnega okvira, ki ureja Europol, Eurojust, OLAF in EJT, ponuditi priložnosti za čim večjo učinkovitost pri uresničevanju skupnih ciljev, zlasti v boju proti goljufijam, finančni kriminaliteti, korupciji in drugim kaznivim dejanjem, ki škodijo finančnim interesom EU, hkrati pa preprečiti podvajanje prizadevanj; poudarja, da bi bilo mogoče s tesnejšim operativnim sodelovanjem in skupnimi analitičnimi zmogljivostmi z drugimi agencijami EU, kot so Europol, Eurojust in OLAF, ustvariti pomembno ekonomijo obsega in izboljšati splošno učinkovitost; poziva EJT, naj vzpostavi tesno sodelovanje z drugimi agencijami, ki si prizadevajo za skupne cilje in ponujajo velik potencial za dopolnjevanje; v zvezi s tem opozarja zlasti na novoustanovljeni organ za preprečevanje pranja denarja (AMLA) in prihodnji carinski organ EU; poudarja, da je učinkovito odkrivanje goljufij in finančnega kriminala odvisno od resničnega sodelovanja na podlagi podatkov in izmenjave

informacij med vsemi akterji v strukturi EU za boj proti goljufijam; poudarja, da mora to sodelovanje potekati povsem v skladu s pravili o varstvu podatkov in postopkovnimi zaščitnimi ukrepi;

7. opozarja na zavezo Komisije, da bo pospešila pregled mandata EJT, ter pričakuje, da bodo na podlagi pregleda razširjene njegove pristojnosti; poudarja, da je večkrat pozval, naj se pristojnosti EJT razširijo tudi na druga področja hudih kaznivih dejanj, kot so kršitve sankcij EU; poudarja pa, da je treba pred takšno razširitvijo opraviti celovito oceno učinka ter priskrbeti zadostne proračunske in človeške vire, da se zagotovi operativna učinkovitost;

8. priznava, da mora EJT z ustreznimi sredstvi razviti avtonomne digitalne sisteme za obravnavanje vse bolj zapletenega čezmejnega finančnega kriminala, pri čemer jih mora izpopolniti tudi z nastajajočimi digitalnimi tehnologijami; izraža zaskrbljenost zaradi zamud pri razvoju sistema vodenja zadev; je seznanjen z veliko količino podatkov, ki jih EJT zbira med preiskavami, zlasti v zapletenih finančnih zadevah, zadevah v zvezi z organiziranim kriminalom in pranjem denarja, ki so še vedno premalo izkoriščeni zaradi pomanjkanja notranje analitične zmogljivosti; pozdravlja sprejetje strategije EJT za kibernetsko varnost in okvira za kibernetsko varnost ter poziva k njunemu hitremu in celovitemu izvajanju; spodbuja EJT, naj pri digitalni preobrazbi prednostno obravnava interoperabilnost in varnost podatkov, pri čemer naj zagotovi skladnost s sistemi Europola in Eurojusta, hkrati pa varuje temeljne pravice;

9. poziva države članice, ki se še niso pridružile EJT, naj to nemudoma storijo, da bi zagotovile resnično vseevropski sistem kazenskega pravosodja, ki bo lahko zaščitil finančne interese Unije in se učinkovito odzval na čezmejni organizirani kriminal in korupcijo; poudarja, da razdrobljenost zaradi nesodelovanja spodkopava skladnost in učinkovitost pravosodne strukture EU in da bi polno sodelovanje vseh držav članic občutno okrepilo zmogljivost Unije za odkrivanje, preiskovanje in pregon hudih kaznivih dejanj, ki škodijo proračunu EU; opozarja, da je sodelovanje v EJT temelj skupne strukture Unije na področju pravosodja in boja proti goljufijam, saj zagotavlja učinkovito zaščito finančnih interesov EU in integriteto njenih institucij; poziva, naj se v okviru procesa pristopa k EU od vseh prihodnjih držav članic zahteva sodelovanje v EJT, da bi zagotovili enotno raven odgovornosti, pravosodnega sodelovanja in izvrševanja po vsej Uniji;

10. poudarja, da bi moral potekati stalen in strukturiran dialog z državami članicami, ki že sodelujejo v EJT, da bi obravnavali praktične izzive, s katerimi se soočajo v boju proti kršitvam pravne države in korupciji; poziva Evropsko komisijo, naj te države članice podpre pri konkretnem izvajanju priporočil iz letnih poročil o stanju pravne države in zagotovi, da bodo izkušnje, pridobljene v okviru EJT, prispevale k močnejšemu in skladnejšemu vseevropskemu pristopu k integriteti in odgovornosti sodstva.

PRILOGA: IZJAVA O PRISPEVKIH

Pripravljavka mnenja v skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika izjavlja, da je v svoje mnenje vključila prispevke k zadevam, ki se nanašajo na temo dokumenta, ki jih je med pripravo mnenja do njegovega sprejetja v odboru prejela od naslednjih zastopnikov interesov, ki spadajo na področje uporabe Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost[1], ali zastopnikov javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi:

1. Zastopniki interesov, ki spadajo na področje uporabe Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost
Transparency International EU / EU transparency register: 501222919-71

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti pripravljavke mnenja.

[1] Medinstitucionalni sporazum z dne 20. maja 2021 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o obveznem registru za preglednost (UL L 207, 11.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj)

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	3.12.2025
Izid končnega glasovanja	+: 52 –: 12 0: 7
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Pernando Barrena Arza, Nikola Bartůšek, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Damien Carême, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Alessandro Ciriani, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Paolo Inselvini, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Fabienne Keller, Mary Khan, Alice Kuhnke, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Isabel Wiseler-Lima, Ewa Zajączkowska-Hernik, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Katarina Barley, Anna Maria Cisint, Markéta Gregorová, Monika Hohlmeier, Nikola Minčev (Nikola Minchev), Javier Moreno Sánchez, Jan-Christoph Oetjen, Leoluca Orlando, Oliver Schenk, Sebastian Tynkkynen, Alexandre Varaut, Maciej Wąsik
Poslanci iz člena 216(7) Poslovnika, navzoči pri končnem glasovanju	Stefano Cavedagna, José Cepeda, Pietro Fiocchi, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Marcos Ros Sempere, Michał Szczerba, Catarina Vieira

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

52	+
PPE	Magdalena Adamowicz, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Caterina Chinnici, Lena Düpont, Monika Hohlmeier, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Verena Mertens, Nadine Morano, Ana Miguel Pedro, Oliver Schenk, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
PfE	Jaroslav Bžoch
Renew	Abir Al-Sahlani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Nikola Minčev (Nikola Minchev), Jan-Christoph Oetjen
S&D	Katarina Barley, José Cepeda, Marina Kaljurand, Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Marcos Ros Sempere, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Kristian Vigenin, Alessandro Zan
The Left	Giuseppe Antoci, Pernando Barrena Arza, Damien Carême, Estrella Galán, Ilaria Salis
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Alice Kuhnke, Leoluca Orlando, Catarina Vieira

12	-
ESN	Mary Khan, Milan Uhrík, Ewa Zajączkowska-Hernik
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Susanna Ceccardi, Anna Maria Cisint, Marieke Ehlers, Fabrice Leggeri, Petra Steger, Tom Vandendriessche, Alexandre Varaut

7	0
ECR	Stefano Cavedagna, Alessandro Ciriani, Pietro Fiocchi, Paolo Inselvini, Mariusz Kamiński, Sebastian Tynkkynen, Maciej Wąsik

Uporabljeni znaki:
+ : za
- : proti
0 : vzdržani